

FPGB

1970

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Program van de Grönneger Bond

FL. 2.50

ca. 1970

Program van de Grönneger Bond

1. INLAAIDEN

Wie vinnen, dat t Riek te veul te vertellen het in Grönnegerlaand.

Wie mainen, dat de overhaid dr an mitwaarken mout om de positie van de Grönneger toal te verbetern.

2. GRONDSLOAGEN

De G.B. is veur n demokroatische en federalistische staatsinrichten in Nederlaand, in Europa en in de wereld. N demokratie leeft allain as de legere bestuursainheden voldounde macht hebben.

N hoger bestuursorgaan mag doarom nooit doun wat legern net zo goud of beter doun kinnen.

De G.B. wil stoan veur de Grönneger belaangen en wil doarom waarken veur d ekonomiesche en kulturele ontwikkeln van Grönnegerlaand.

De Grönneger toel mout, zo wied as dat van d overhaid oafhaangt, ale meugelkheden kriegen om zok t ontvollen.

3. PERVINSIOAL BESTUUR

De Pervinsioale Stoaten mouten meer bestuurlijke zeggenschop kriegen.

De Pervinsioale Stoaten mouten heur aigen veurzitter kaizen, dij tougelieks veurzitter van Deputtaaierde Stoaten is.

De aais van goudkeuren deur de Kroon van de pervinsioale begroten en van ale pervinsioale besloeten en verordens mout vervalen.

Allain stried mit de wet mag laaiden tou t ver-
valen verkloaren van pervinsioale besloeten en
verordens.

De pervinsie mout in begunsel financieel onoaf-
haankelk wezen.

4. GEMAINTEN

Ook de gemainten mouten meer aarmslag hebben.
In begunsel mouten zai financieel onoafhaankelk
wezen.

De gemainteroad mout zien aigen veurzitter kaizen.

5. LAANDSCHOP, REKREATIE, OMWERELDZORGE

Ons Gröneger laandschop mout mit de grootste
zörge bewoakt worren. Bie noodzoakelke ingrepes
mout dr in t veuren om dochd worren dat t laand-
schop zo min meugelk schonnen wort.

Ons laandschop het n rekreatieve funksie.
Bie t moaken van wat veur plannen ook mout doarom
dochd worren.

De NAM mout tr tou verplicht worren om om zien
gasputten n raande bos te poten zodoanig dat de
putten ook bie nacht nait meer zichtbaar binnen.

Wonenbaauw mout ploats vinnen bie en in harmoni-
sche aansloeten op de bestoande dörpen en steden.

D olle dörpsnoamen mouten bestoan blieven, ook as
twij gemainten aine worren. Draaigen twij dörpen
an n anner te gruijen den mout tr n gruinstroke
tussen maakt worren as oafschaaiden. Onze strnat-
noamen mouten zo aigen meugelk wezen.

In Westerwolle mout gain militair teraain komen.

Veur de daaiern, dij in ons pervinsie nog in t wilde leven, zellen pervinsioale wildruststeen inricht worren mouten, dij verboden binnen veur minsen.

T ontougaankelk moaken van rekreoatierond deur partikulieren mout tegengoan worren.

Dr mout mit kracht an waarkt worren dat onze vervoelde pervinsie weer schoon wort. Gain nije foabriek mag hier baauwd worren, dij kwoad dut an onze grond, onze locht of ons woater. Bestoande foabrieken zellen schoon worren mouten.

Binnen zo kört meugelke tied zellen dr alerwegens drij-trees-klins-installoaties baauwd worren mouten zodat tr gain drup voel woater meer in ons opperflakteoater komt.

Aal ons vaast oafvaal mout verwaarkt worren deur de VAM. Störten in of op onze grond deur gemainten of partikulieren mout verboden worren.

Zo neudig mouten foabrieken, dij oafvaal as grondstof bruken (ol papier, olle metoalen), financieel holpen worren.

Wat wie nog hebben an binnenscheepvoartwegen mout nait dicht gooic, mor dainstboar moakt worren an de rekreoatie in de förm van woater-, ies- en vis-sport.

6. INDUSTRIALISOATIE

De pervinsie mout in t roam van d ekonomiesche politiek van Riek of Europese overheden t praktische belaad aanpazen kinnen an onze ekonomiesche, moatschoppelke en kulturele belangen.

T pervinsioal bestuur is verantwoordelk doarveur, dat onze kinder, dij dat willen, in Grönnerlaand waark vinnen kinnen. Doarom dragt ons pervinsioal bestuur ook d eerste verantwoordelkhaid veur d industrialisoatiepolietiek.

Ook in klaainere ploatsen kin industrialisoatie wenselk wezen. Doarveur kunnen ook bepoalde moatregels neudeg wezen.

7. AGROARISCHE- EN MIDDENSTAANDSPOLETIEK

Grottere desintralisoatie in de agroarische- en middenstaandspoletiek is neudeg.

Dr mout noar tou waarkt worren dat d EG zokzulm veurzain kin van agroarische produkten. Produktieoverschotten van aner laänden mouten nait in d EG d maark bedaarven.

Bie laandaanwinnen en anere roemtelke projekten mout reken hollen worren mit d agroarische belaangen.

T gezonde boerenbedrief mout n goud bestoan geven aan boer en laandaarbaider.

Ook t gezonde middenstaandsbedrief - in de klaainere dörpen net zo goud as in de grotere ploatsen - mout, zo wied as dat van d overhaid oafhaangt, goie meugelkheden hebben.

Bie ophevven van agroarische- en middenstaandsbedrieven mouten goie oetkerens geven worren.

8. VERKEER EN WOATERSTOAT

T pervinsioal bestuur mout mitzeggenschop hebben in t riekswegenplan.

Bie d aanleg van wegen, benoam ook bie wegen van meer lokoal belaang zel reken hollen worren mouten mit laandschoppelke en agroarische belangen.

D inkomstens van t wegenfonds mouten te goude komen an ale wegen.

Spoorwegen en buslienen mouten nait aaltied ten koste van enorme belastensommen in staand hollen worren. As de belangen net zo goud daind worren mit goudkopere oplözzens mouten dij kozen worren.

De vrijhuidsdrang van t individu, dat nait bonnen wezen wil an vaaste tieden en ploatsen, maakt dat de aigen auto n kostbaar bezit is. Doar mout reken mit hollen worren.

In lutje woaterschoppen komt de demokratie beter tot zien recht as in groten. Zunder goede gronden maggen ze doarom nait opheven worren. As regel zel soamenwaarken in n federoatie beter voldoun.

9. MIENBAAUW EN ENERGIEVERZORGEN

T pervinsioal bestuur mout mitzeggenschop hollen in t verlainen van konsessies tou eksplotoatie van grondriekdommen. N dail van de overhuidsinkomstens doaroet komt d pervinsie tou.

Ook in t vaaststellen van de priezen, benoam met t oge op de waarkgelegenheid in Grönnerlaand (industrialisatie, mor ook bloum- en gruintekwekerij), mout t pervinsioal bestuur mitzeggenschop hebben.

Veur de schoade, dij, vot of loater, ontstaait deur t zuiken of oet de grond hoalen van grondriekdommen, mout n reëlle vergouden geven worren.

Benzinepries in Grönnen mag nait hoger wezen as in Hollaand.

10. KULTURELE SUBSIDIEPOLETIEK

De overhaid mout kulturele ondernemens financieel helpen as t partikulier initiatief doar zunder t nait nait reddend kin.

11. RADIO EN TV

Dr mout n Grönner radio- en TV-dainst komen

woarvan de laaiden allain verantwoordelk is an
n road benuimd deur Pervinsioale Stoaten.
De dainst mout de beschikken hebben over de lus-
ter- en kiekgelden, dij in Grönnen opbrochd wor-
ren.

12. SPORT

Sport mout n belangrieker stee in t onderwies krie-
gen.

Sportakkomoedoatie mout, as dr verlet om is, deur
de gemainten betoald worren.

De semiprofvoutbaalverainens F.C. Grönnen en Veen-
dam mouten as t aits kin, desnoeds mit pervinsioa-
le en gemaintelke hulpe, bestoan blieven as pas-
sieve rekroatie-objekten.

Dr mout naar streefd worren om t stelsel, dat bie
de bekerwedstrieden gelt, ook bie kompetitiewed-
strieden tou te pazen. Elke verainen mout dus d
helfte van d opbringst van elke wedstried kriegen.
Dr mout op zotterdag speuld worren om ook lu, dij
op zundag nait willen om wat veur reden een ook, de
gelegenheid te geven om de wedstrieden bie te wonen.

13. ONDERWIES

In t roam van de wettelke regels over de geliek-
stellen van openbaar en biezunder onderwies en mit
inachtnemen van de vrijhaid van schoulkeuze mout de
pervinsie zeggenschop kriegen over d inrichten van
t onderwies in Grönnerlaand.

T onderwies in Grönnerlaand mout pazen in de Grön-
neger situatie, zodat veurkomen wort dat Grönnen
in twij n anner vrömdre kultuursferen verdaild wort.
Onderwies in baaide toalen is daarom neudeg.

T bovenstoande gelt veur t haile onderwies an d uni-
versiteit tou. Bie d cplaaiden van leerkrachten mout
doar reken mit hollen worren.

Pervinsie Grönningen mout mit d aner pervinsies, dij studinten levern, d hoogste zeggenschop hebben over d universiteit in Stad.

Bie tekört an ploatsen mouten studinten oet t noorden en oosten van t land veurgoan.

14. TOALPOLETIEK

Pervinsie en gemainten mouten aktief wezen op t stok van de Grönneger toal.

Pervinsioale Stoaten mouten zo gaauw meugelk de spel-lén van t Grönnegers regeln.

Aal t overhaidspersoneel in Grönnegerlaand, dat mit publiek in aanroaken komt, mout onze toal beheersen. Dat gelt ook veur de rechtspraak. Veur ambtenoaren, dij onze toal nait beheersen, mout de meugelkhaid bestoan om dij te leren.

NOASCHRIFT

Oet t bovenstoande kin Ie in grovve lienen zain hou de Grönneger Bond dizze en anere, veur Grönningen bellaangrieke, zaaken aanpakken wil.

Dit program is n minimum. Wil Grönningen nog toukomst hebben den kin wie mit minder nait tou.

Wie zellen in dizze richten aarbaiden as peerden en rieten as honnen en wie hopen dat Ie mit ons aar-baiden en rieten willen.

Dij ons helpen wil - en welke goede Grönneger zol dat nait willen? - kin zak opgeven as lid of as donateur (stieper).

Wie hebben n vrijblievende regeln veur t joarledengeld, dij dus bloots as richtliene daint.

Dij is zo:

Belastbaar joarinkomen an f 15.000,-- tou f 5,--
van f 15.000,-- an " 30.000,-- tou " 10,--
van " 30.000,-- an " 60.000,-- tou " 25,--
meer as " 60.000,-- " 50,--

Ons adres:

Bocht Oosterdaip 52,
Veendam.

Ons telefoonnummer:

05987 - 4181.

Ons gironummer:

875844.

En veur wel dat nait wait:

Biedroagen an Joen Grönneger Bond binnen oaftrekboar veur d Inkomstensbelasten in de kategorie Giften.